

vsakem podnebji. Ker je japonski hmelj enoletna rastlina, moramo ga vsako leto v novič sejati; to pa nič ne de, ker lahko seme doma pridelujemo. Na vrtu kmetijske družbe smo lansko leto vsejali japonski hmelj, in sicer zelo pozno, vendar je pa seme še zorelo. Seme japonskega hmelja je dobiti pri Hermanu Frommerji v Budapešti.

Salata

je zelenjadna rastlina, od katere so vzgojili vsled vedne kulture in različne zemlje razne vrste. Z ozirom na čas setve in zorenja razločujemo pomladanske, poletnje in zimske salatne vrste, z ozirom na porabo pa delimo salato 1. v glavnato salato, 2. v povezno salato ali endivijo in 3. v berivko.

A. Poletnja glavnata salata (podoba 35) dela posebno trde glavice, in jo zaradi nežnosti njenega listja prav močno sejejo. Salata uspeva skoraj na vsaki zemlji, celo brez gnoja, vendar je najboljša rahla in pognojena prst. Salato sejemo ali prav zgodaj (meseca februvarija) na gorke grede, ali pa meseca marca na solnčne grede v kakem zatišju, in sicer v vrste po kakih 20 do 25% narazen. Salato moremo saditi tudi med kolarabe, ohrovrt zelje, itd., ker je salata čez dva meseca uže porabljen. To velja o salati, katero sejemo spomladi. S poletnjo salato ravnamo pa ravno tako, samo da jo sejemo na bolj hladne kraje, ker dobi tam bolj nežen okus. Poletnjo salato sadimo po 40 do 45% narazen. Najboljše vrste so: Rumena berolinka, velika rjava samoglavka, zlata postrvenka, srebrna glava in mala krvnordeča postrvenka.

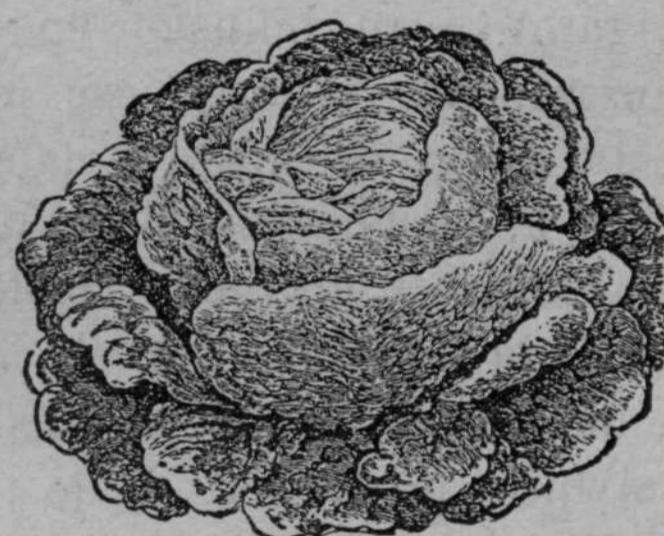
B. Zimska glavnata salata se seje meseca avgusta, sadike se pa sade v gnojno zemljo tako, da se sicer še jeseni dobro zarastejo, a da ne postanejo prevelike, ker potem lahko zmrznejo. Premlade rastlinice pa tudi zmrznejo. Po zimi, kadar ni veliko snega, pokrijemo salato z vejevjem ali pa s slamo. Najtrpežnejši vrsti sti: Rumena in rjava zimska glavnata salata.

C. Povezna salata ali endivija. Endivija uspeva na vsaki zemlji v odprti solnčni legi. Doma je iz Azije in je enoletna rastlina, katero uživamo največ po zimi. Endivijo sejemo od meseca maja do srede meseca avgusta, največ pa julija meseca. Kadar je listje popol-

noma razvito, tedaj pa povežemo vnanje liste ob suhem vremenu čez notranje, da se le ti ubelijo. Po prav mrzlih krajih izrujejo endivijo z korenino in jo vsade v svetle kleti. Če jo zgodaj seješ, večkrat ni mogoče dobiti lepo ubeljene salate, tedaj jo pa pokrij s cvetličnim loncem, a pazi, da ne gnije listje. Dobre vrste poletnje endivije so (glej podobo 36.): Pariška rumena povezna slalata, sachsenhäuserska rumena, velika krvnordeča in pisana postrvenka. Priporočani vrsti zimske endivije sti nastopni (glej podobo 37.) Eseariol in rumena mahasta.

Podoba 36.

Podoba 35.

D. Berivka. Seme berivke sejemo na prisojne grede ter porabljamo za jed posamezne liste, katere odrezavamo. Priporočani vrsti sta: Rumena in rumena kodrasta berivka. Tu sem moremo tudi prištevati ameriško salato „trgavko“, ki se odlikuje s svojim posebno nežnim listjem.

Po časniku „Auf dem Lande“.

Vrtnarske reči.

Dohodek od rože Maréchal Niel. V predzadnji številki „Novic“ smo pisali o lepi roži Maréchal Niel (beri Maréchal Niel.) Ravnokar pa beremo v nekem vrtinarskem listu, da je neki Bidault v Banjoletu zasadil pred šestimi leti preko 20^m dolge prisojne stene te vrste rože. On rož kar nič ne obrezuje, ampak vsako leto odstranjuje onemogle veje ter namesto njih vzgaja druge. Ta nasad daje od leta 1884. nadalje po 100 do 140 frankov na leto, kajti roža Maréchal Niel je vedno lahko prodati. To je pa toliko laže umeti, ker rože ob taki prisojni steni veliko poprej cveto nego na planem.

Kako travo zatreći po tlaku in potih. Belež, to je apno v vodi raztopljen, s kakeršnim belino stene, zavrimo in dodenimo mu, ko se kuha, toliko stolčenega žvepla, kolikor se ga raztopi. S to tekočino polijmo s travo poraščeni tlak ali pot. Tudi voda, v kateri je veliko železnega vitrijola raztopljenega, ima neki dober uspeh, ali pa rudninske kisline, ki so onesnažene in jih ceno dobimo. Nikar pa ne izkopavajmo trave, kajti v zrahljana tla se le še bolj travno seme zaseje.

Gnojnica nam rabi kaj dobro za odpravljanje mahu, lišaja, mrčesov in njih zalege po sadnem drevji, ako namažemo ž njo drevje spomladi.

Podoba 37.